

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk

DGNVLG / 22225526

Bijlage(n)

2

Datum 13 juni 2022

Betreft Subsidiebeschikking Kroondomein 2022-2027 en bezwaar vorige
subsidie

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik de Tweede Kamer, conform de eerdere toezegging op het verzoek om de Tweede Kamer te betrekken bij de totstandkoming van een nieuwe beheersubsidie voor het Kroondomein (Aanhangsel Handelingen II 2019/20, nr. 3419), de subsidiebeschikking voor het (agrarisch) natuurbeheer van het Kroondomein.

De subsidie zal worden verstrekt op basis van de Kaderwet LNV-subsidies en loopt (met terugwerkende kracht) van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2027. De voorwaarden komen inhoudelijk overeen met de voorwaarden van de provincie Gelderland en volgen de voorwaarden zoals deze eerder op 8 september 2021 aan uw Kamer zijn verstuurd (Kamerstuk 35 570-I, nr. 16).

Het natuurbeheerplan 2022 van de provincie Gelderland is de basis waarop de subsidiabele gebieden zijn beoordeeld en de bedragen komen overeen met de provinciale Subsidie Natuur en Landschap. Met het aanvragen van de subsidie verplicht de aanvrager zich de terreinen waarvoor subsidie is aangevraagd, 358 dagen van zonsopgang tot zonsondergang open te stellen. Uitzonderingen hierop komen volledig overeen met de voorwaarden van de Gelderse regeling. Het Kroondomein heeft er voor gekozen om niet voor alle terreinen subsidie aan te vragen.

De maximale subsidie voor de gehele subsidieperiode bedraagt € 4.563.055,74. Hiervan is maximaal € 3.083.613,- beschikbaar voor natuurbeheer en maximaal € 1.479.442,74 voor agrarisch natuurbeheer.

Bij het bepalen van de hoogte van de subsidie wordt aangesloten bij de tarieven zoals die door de provincie Gelderland zijn vastgesteld voor het aanvraagjaar 2022.

Ondanks dat het Kroondomein ten opzichte van de aanvraag in 2016 voor een aanzienlijk kleiner areaal een subsidie natuur- en landschapsbeheer aanvraagt, neemt het subsidiebedrag naar verhouding minder sterk af (zie onderstaande tabel 1).

Tabel 1 Vergelijking omvang aangevraagde natuur- en landschapsbeheertypen en hoogte subsidie natuur- en landschapsbeheer inclusief bijdragen monitoring, schaapskuddes en voorzieningen.

DGNVLG / 22225526

Periode	Omvang (totaal)	Subsidie (totaal)
2016-2021	ca. 6.300 ha	ca. € 568.000,- per jaar
2022-2027	ca. 2.900 ha	ca. € 514.000,- per jaar
Vershil	ca. - 3.400 ha	ca. - € 54.000,- per jaar

De verklaring hiervoor is met name gelegen in de stijging van de vergoedingen voor de verschillende natuurbeheertypen sinds 2016. Zo is de vergoeding voor het natuurbeheertype "Droog bos met productie" sinds 2016 verzesvoudigd. Hierbij dient te worden aangetekend dat dit de meest extreme stijging betreft. De gemiddelde stijging van de tarieven, gerekend over de natuur- en landschapsbeheertypen die zowel in 2016 als in 2022 zijn aangevraagd en los van de bovenstaande extreme uitschieter, bedraagt 29%. Ook de bijdragen die hieraan gekoppeld zijn, zoals de monitoringsbijdrage, is meegegroeid. Verder is landelijk de vergoeding voor natuurbeheer gestegen van 75% van de genormeerde kosten naar 84%, een stijging van 13%. Dit betekent dat niet langer 25% van de (norm)kosten zelf bekostigd dienen te worden, maar slechts 16%. Daarnaast heeft het Kroondomein, in vergelijking tot de aanvraag in 2016, een aantal natuur- en landschapsbeheertypen aangevraagd die een hoger tarief kennen. Dit is echter het gevolg van het feit dat de provincie Gelderland de betreffende natuurterreinen c.q. landschapselementen in haar natuurbeheerplan 2022 anders heeft begrensd dan zij destijds in het natuurbeheerplan 2016 heeft gedaan.

Ten slotte is van belang dat bij de eerdere subsidieverstrekking vanwege budgettaire redenen gebruik is gemaakt van niet-geïndexeerde tarieven, terwijl de nieuwe subsidie wél gebaseerd is op geïndexeerde tarieven.

De hoogte van de subsidie agrarisch natuur- en landschapsbeheer ligt op vrijwel hetzelfde niveau als in 2016 (zie tabel 2).

Periode	Maximale omvang leefgebied	Subsidie (totaal)	Gemiddeld tarief per ha
2016-2021	144,75 ha	ca. € 222.225,- per jaar	€ 1.535,23
2022-2027	160,27 ha	ca. € 246.600,- per jaar	€ 1.538,49
Vershil	+ 15,52 ha	ca. + € 24.375,- per jaar	+ 3,26

Voortgang bezwaarprocedure stichting Faunabescherming

Op 17 mei 2022 heeft het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) uitspraak gedaan in een bezwaarprocedure van stichting Faunabescherming tegen de subsidieverlening 2016-2021 aan het Kroondomein. In 2020 heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd de Kamer op de hoogte te houden van de voortgang van deze zaak, wat ik bij dezen doe.

De stichting heeft in 2020 beroep aangetekend tegen de subsidie. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) heeft daarop namens de minister dit beroep ongegrond verklaard. RVO oordeelde destijds dat de stichting geen

belanghebbende was. Daartegen is Faunabescherming in beroep gegaan. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) heeft nu geoordeeld dat de stichting wel belanghebbende is. Dit heeft als gevolg dat RVO namens de minister binnen zes weken alsnog inhoudelijk op het beroep moet ingaan. De uitkomst hiervan staat vervolgens weer open voor beroep bij de rechter.

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

DGNVLG / 22225526

Ten slotte wil ik de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van de Tweede Kamer, mede namens Het Kroondomein, uitnodigen voor een werkbezoek deze zomer aan Het Kroondomein. Dat biedt de mogelijkheid om het beheer van het gebied in de praktijk te aanschouwen.

Christianne van der Wal-Zeggelink
Minister voor Natuur en Stikstof